

Beslutningsforslag nr. B 132. Fremsat den 28. februar 2001 af Aase D. Madsen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Birthe Skaarup (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om videreførelse af ledsageordningen efter folkepensionsalderens indtræden

Folketinget pålægger regeringen med virkning fra 1. juli 2001 at ændre love og regler således, at personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der før folkepensi-

onsalderens indtræden modtager 15 timers ledsagelse om måneden efter servicelovens § 78, stk. 1, kan opretholde retten til ledsagelse efter folkepensionsalderens indtræden.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det kommer som et chok for mange stærkt fysisk eller psykisk handicappede i alderen 18-67 år, der har fået tildelt 15 timers ledsagelse om måneden, at de fra den dag, de fylder 65/67 år og folkepensionsalderen indtræder, afskæres fra den eneste mulighed, de har for aktiviteter efter eget ønske uden for hjemmet.

Ledsageordningen skal ses som et handicapkompenenserende led i bestræbelserne på at øge de handicappedes mulighed for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse og skal modvirke ensomhed og isolation, da ledsageordningen skal bruges til aktiviteter uden for hjemmet.

Personer, der har fået tildelt ledsagelse, bestemmer selv, hvad vedkommende ønsker at blive ledsaget til. Det kan være til familiefester, biografer, museer eller indkøbsture. Denne vigtige del af tilværelsen, som er medvirkende til at kompensere for et livsvarigt handicap, bliver fra den ene dag til den anden frataget de personer, der modtager ledsagelse på grund af en mere eller mindre tilfældigt fastsat lovmæssig aldersgrænse.

Det er efter forslagsstillernes mening en grov og urimelig aldersdiskriminering at fratage de svært handicappede, f.eks. kørestolsbrugere, den livskvalitet, som kontakten med det omgivende samfund indebærer, når folkepensionsalderen indtræder – også set på baggrund af, at folkepensionsalderen nedsættes til 65 år i 2004. Handicappet forsvinder eller formindskes ikke med alderen, og man skal være opmærksom på, at den gruppe borgere, der her er tale om, er totalt afhængige af hjælp fra andre.

Ældre Sagen har gang på gang protesteret over ledsageordningens aldersgrænse og har udtalt, »at loven rammer især de enlige, svage ældre uden pårørende eller socialt netværk. Fængslede har dog ret til gåture med ledsagelse – det har svage ældre ikke.«

Det er vigtigt for forslagsstillerne at få præciseret, at den tildelte praktiske hjælp i hjemmet ikke må berøres af, at ledsageordningens aldersgrænse bortfalder. Servicelovens § 71 skal opfylde de behov, der re-

laterer sig til personlig pleje og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, mens § 78 alene omfatter ledsagelse til forskellige aktiviteter uden for hjemmet, og kommunerne kan derfor ikke beslutte at lade ledsageordningen erstatte andre ydelser.

Det kan i øvrigt nævnes, at socialministeren har oplyst, at Århus Kommune 1. januar 1999 med hjemmel i servicelovens § 65 har startet et forsøg med ledsageordning for de over 67-årige med en betydelig eller varigt nedsat fysisk/psykisk funktionsevne, der har et presserende ledsagebehov.

Det er positivt, at Århus Kommune gør noget ekstra for de ældre handicappede og dermed også har taget afstand fra aldersdiskriminationen i lovgivningen. Det har i øvrigt vist sig, at der ikke er sket den eksplosive stigning i tilgangen til ordningen, som man havde frygtet, idet der fra starten var 15 personer tilknyttet. Dette er nu steget til 75. Men denne ordning indeholder en lang række stramninger i forhold til ledsageordningen efter § 78, som efter forslagsstillernes mening ikke bør indgå i en kommende lovændring.

Beslutningsforslaget indeholder en meget beskeden lempelse af ledsageordningen. Det må derfor forventes, at Folketingets partier vil se positivt på ændringen, der indebærer, at kun de, der allerede er bevilget ledsagelse, kan beholde denne efter folkepensionsalderens indtræden. Men hvis der viser sig mulighed for det, vil forslagsstillerne naturligvis være meget positive over for, at ledsageordningen efter § 78 udvides yderligere, således at der også kan bevilges ledsagelse efter § 78 efter folkepensionsalderens indtræden.

At ledsageordningen senest skal til revision i folketingsåret 2001-02, ændrer ikke ved behovet for hurtigst muligt at få ændret den urimelige aldersgrænse, som på en dybt diskriminerende måde har isoleret en gruppe af vore allersvageste medborgere fra den omgang med andre mennesker og samfundet, som burde være en menneskeret for alle.

De økonomiske konsekvenser af forslaget forventes at blive 37,5 mio. kr. Beløbet er oplyst i forbindelse med besvarelse af spørgsmål 43 i Socialudvalget, alm.

del - bilag 252. Spørgsmål og svar er optrykt som bilag til forslaget.

Forslagsstillerne skal hermed opfordre regeringen til at ændre love og regler allerede i indeværende folketingsår til ikrafttræden senest 1. juli 2001.

Beslutningsforslaget skal ses i sammenhæng med de af Dansk Folkeparti samtidigt fremsatte beslutningsforslag:

Skriftlig fremsættelse

Aase D. Madsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af ledsageordningen efter folkepensionsalderens indtræden.

(Beslutningsforslag nr. B 132).

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af efterlevelshjælp og efterlevelsespension B (133), forslag til folketingsbeslutning om ændring af tidspunktet for ophør af udbetaling af pension B (134) og forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af det dobbelte personfradrag for efterlevende ægtefæller B (135).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

*Spørgsmål 43 og socialministerens svar herpå**Spørgsmål nr. 43:*

Ministeren bedes oplyse, hvad det vil koste at lade ledsageordningen fortsætte efter folkepensionsalderens indtræden for de personer, der var tilkendt ledsagelse, før pensionsalderen indtrådte.

Svar:

I forbindelse med indførelsen af ledsageordningen i juli 1998 blev det skønnet, at ordningen ville få 5.700 heltidsbrugere. Skønnet blev fastlagt på baggrund af forsøgsordninger i fire forsøgskommuner.

Antallet af personer, der er tildelt ledsagelse efter servicelovens § 78, er kraftigt stigende. Ifølge Danmarks Statistik var der i 1999 1936 personer, der fik ledsagelse og 3047 personer i 2000, men den konkrete aldersfordeling kendes ikke, og tallet er således alene et udtryk for, at der i 2000 er 3047 personer mellem 18 og 67 år med i ledsageordningen.

Antages det, at personer, der er med i ledsageordningen, aldersmæssigt er ligeligt fordelt, vil der være ca. 110 personer yderligere årligt, der vil komme med i ordningen, hvis allerede visiterede personer kan beholde ledsageordningen efter at være fyldt 67. år. Den årlige stigning vil af-tage i takt med, at der vil komme frafald som følge af dødsfald.

Ifølge Danmarks Statistik er den forventede dødelighed for 70-79-årige ca. 5 pct. årligt stigende til ca. 13 pct. for 80-89-årige.

Det skønnes således, at en ophævelse af aldersgrænsen i servicelovens § 78 – for personer, der er visiteret til ordningen inden det fyldte 67. år, således at personen kan fortsætte med at modtage ledsagelse efter det fyldte 67. år – skønsmæssigt vil medføre en merudgift på 3,3 mio. kr. i 2001 til 6,4 mio. kr. i 2002 og 9,4 mio. kr. i 2003. Merudgiften vil stige i takt med tilgangen, indtil tilgangen til ordningen såvel som afgang fra ordningen er konstant.

Den maksimale merudgift skønnes herefter at beløbe sig til 37,5 mio. kr.